

[Grethe Kindberg Jørgensen]

mod al eksport til lande uden for Norden og uden for NATO-området.

Hr. Jimmy Stahr var lidt inde på det moralske. Jeg vil godt fortsætte, for CD har under tidligere debatter om våbenloven sagt, at der er tale om dobbeltmoral, og at det er et følelsesladet område, vi her behandler, men vi tror ikke, at man med en sådan revision af våbenloven kan redde et eneste menneskeliv. Ser man på våbenproduktionen og specielt våbeneksporten, så vil man kunne iagttage, at selv de lande, der markerer sig stærkt som neutrale i dag, sælger store mængder våben overalt i verden. Lad os blot se på vores nabo, Sveriges, farvestrålende brochurer over våbensalg, som svensk industri dagligt sender ud.

I dobbeltmoralen ligger, at vi bl. a., som det fremgår af dette beslutningsforslag, skal have et eksportforbud uden for Norden og NATO-området, men samtidig anerkender vi nødvendigheden af et forsvar og nødvendigheden af at være i besiddelse af våben og altså nødvendigheden af, at andre lande producerer disse våben, mens man på den anden side har den holdning, at vi ikke selv skal producere og eksportere disse våben. CD mener, at den praksis, som hidtil har været fulgt, er fuldt tilstrækkelig.

Angående nedsættelse af et tilsynsråd, som skal føre tilsyn med det eksisterende våbenkontrolråd, mener jeg, som ministeren bl. a. også var inde på, at en sådan ændring forringer det ministerielle ansvar, og vi laver muligvis et sammenkog af grundlovens § 3.

Derfor må jeg sige, at CD ikke kan støtte forslaget.

Wilhelm (VS):

VS har megen sympati for hensigten i det radikale forslag, og vi havde gerne set det udformet mere kategorisk, som de radikale gjorde det i 1978. Det skyldes ikke en eller anden formodning om, at man hindrer særlig meget af verdens uro ved at lave et dansk totaleksportforbud for krigsmateriel. Man kan nok argumentere lidt med eksemplets magt, men jeg synes, hovedargumentet må være de indenrigske virkninger.

Vi mener, det er overordentlig vigtigt at undgå at få lavet et militærindustrielt kompleks her i landet, og selv om vi aldrig har haft det særlig voldsomt, så har vi dog set

eksempler fra Riffelsyndikatet i sin tid og fra industripressionen i forbindelse med F-16 osv. på, hvordan der meget hurtigt kommer socialpsykologiske effekter af at have en våbenproduktion her i Danmark. Disse effekter kan meget let lægge sig hindrende i vejen for en afspændingspolitik.

Vi ved også fra den store FN-rapport om nedrustningens muligheder, der blev lavet i begyndelsen af 1960'erne, at det, man i en uvildig international kommission regnede for en af de største hindringer for nedrustning, var, at i visse store områder i USA var 60 pct. beskæftigelsesmæssigt afhængige af en våbenindustri. Det tror jeg ikke er nogen forkert analyse. Det er ikke mindst af disse grunde, vi mener, at det er vigtigt.

Til gengæld må jeg ud over hensigten med det radikale forslag sige, at jeg synes, det er meget hastigt og meget uigennemtænkt lavet. Jeg tror, det er et overordentlig stort problem at lave den omdefinering af tingene, som de radikale nævner i beslutningsforslagets punkt 1, men det er klart, at det er uomgængeligt, og jeg synes nok, man kunne have budt lidt mere konkret på det.

Men når vi kommer til de andre punkter, er forsømmelserne i forberedelsen endnu mere åbenlyse. Hvis de radikale havde tænkt sig om, mener jeg nok, at de havde fundet ud af, at når de nu fraveg princippet for 1978 om totalforbud og åbner for eksport til visse lande, burde de også øjeblikkelig have taget stilling til problemet om videreeksport og videregivelse af anden art.

VS er ikke tilhænger af, at man gør undtagelse for NATO og de nordiske lande. Hvis vi ser historisk på det, kan jeg ikke finde nogen u-lande, Østlande eller andre lande, der har misbrugt deres våbenmagt mere i de sidste 34 år end NATO-magterne USA, England, Frankrig osv., f.eks. i deres forsøg på at opretholde imperier eller imperialismen. At det skulle have ændret sig gevaldigt, så man nu skal tillade eksporten til lige netop de lande i modsætning til det radikale forslag fra 1978, ser jeg ikke nogen begrundelse for. I øvrigt ved vi jo, at der, hvis der ikke er forbud, vil blive videregivet våben til styret i El Salvador og til invasionsstyrkerne i Nicaragua, og vi risikerer, at der vil blive videregivet danske våben importeret til Amerika til Israel osv. Så dette radikale forslag er fuld-